

Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv

Sledování látek zakázaných při výkrmu potravinových zvířat

Mgr. Petr Novák, Mgr. Martina Rejtharová

Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a
léčiv (**ÚSKVBL**)

Brno - Medlánky, Hudcova 56a

Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (www.uskvbl.cz)

- Organizace řízená Ministerstvem zemědělství ČR, sídlo v Brně

- Nezávisle hodnotí a sleduje účinnost, bezpečnost a kvalitu veterinárních léčivých přípravků.

Zkušební laboratoř ÚSKVBL

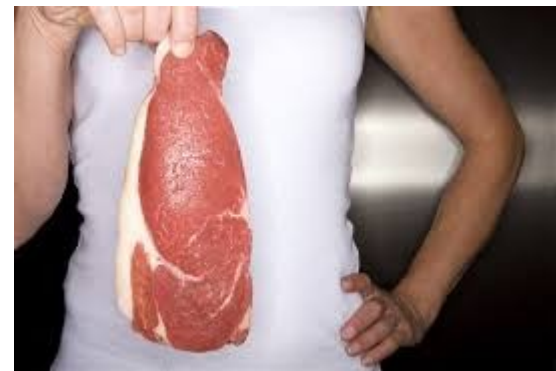

- V rámci ÚSKVBL je ustanovena Zkušební laboratoř akreditovaná Českým institutem pro akreditaci (ČIA), která má dvě části:
  - **Laboratoř pro sledování reziduí cizorodých látek** (kontrola surovin živočišného původu na přítomnost reziduí)
  - **Úřední laboratoř pro kontrolu veterinárních léčiv** (kontrola kvality veterinárních přípravků)

Laboratoř pro sledování reziduí cizorodých látek

- Podílí se na programu sledování výskytu cizorodých látek (monitoringu) ve tkáních potravinových zvířat, jak vyplývá ze zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči.
- Působí jako **Národní referenční laboratoř** pro sledování reziduí látek zakázaných při výkrmu potravinových zvířat.

Program monitoringu cizorodých látek ve tkáních potravinových zvířat

- Program je v rámci společné politiky bezpečnosti potravin koordinován **Evropskou komisí** a je prováděn ve všech členských státech EU.
- V ČR jej řídí **Státní veterinární správa**, která zajišťuje **odběr vzorků** a provádění opatření v případech **nevyhovujících nálezů**.
- Celkem je v ČR kontrolováno asi **7 000 zvířat ročně** (všechny potravinové druhy).

Rezidua cizorodých látek sledovaná ve tkáních potravinových zvířat

- **Látky zakázané** pro potravinová zvířata:
  - hormonálně účinné látky (stilbeny, tyreostatika, steroidy ...)
  - nepovolená léčiva (chloramfenikol, nitrofurany ...)
  - ✓ laboratorní vyšetření provádí ÚSKVBL
- **Povolená veterinární léčiva:**
  - antibiotika, sedativa, anthelmintika, antikokcidika ...
- **Kontaminanty** z prostředí:
  - mykotoxiny, těžké kovy, pesticidy ...
  - ✓ laboratorní vyšetření provádí Státní veterinární ústavy Praha, Olomouc a Jihlava

Látky zakázané pro potravinová zvířata

- **Hormonálně účinné látky**

- způsobují nepřirozené přírůstky hmotnosti
- rezidua v potravinách jsou potenciálním rizikem pro spotřebitele

- jejich užívání pro potravinová zvířata je v EU **zakázáno** (např. anabolické steroidy)

Látky zakázané pro potravinová zvířata

- **Nepovolená léčiva**

- dříve užívána k léčení
- po zjištění **nežádoucích účinků** bylo jejich používání pro potravinová zvířata **zakázáno**
- některá jsou stále užívána mimo země EU

(např. metronidazol)

Výsledky monitoringu cizorodých látek

- webové stránky

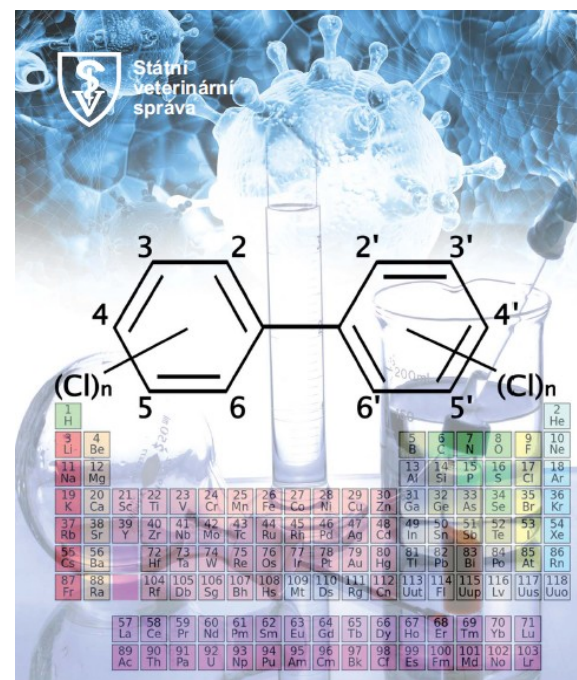
Státní veterinární správa

WWW.SVSCR.CZ

- kapitola

„Dokumenty a publikace“

- podkapitola „Kontaminace potravních řetězců“

Státní veterinární správa

Kontaminace potravního řetězce cizorodými látkami
Situace v roce 2015

Informační bulletin č. 1/2016

Nevyhovující nálezy reziduí zakázaných látek v ČR za posledních 5 let

- **chloramfenikol** (8 případů - sval a moč - skot, prase, kuře, jelen; 23 případů - med)
- **metronidazol** (2 případy - sval - drůbež)
- **dimetridazol + ipronidazol**
(1 případ - sérum - prase)
- **nitrofurany**
(2 případy - sval - králík, ryba; 20 případů - med)

Výsledky monitoringu cizorodých látek

- Státní veterinární správa provedla v roce 2015 v rámci monitoringu reziduí a kontaminantů celkem 71 063 vyšetření, celkové zastoupení **nevyhovujících nálezů** je **0,20 %**.
- Vzhledem k nízkému procentu záchytu nevyhovujících výsledků lze hodnotit situaci zdravotní nezávadnosti surovin a potravin živočišného původu z pohledu obsahu cizorodých látek za příznivou.

Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv

DĚKUJI ZA POZORNOST.

novak@uskvbl.cz

rejtharova@uskvbl.cz